

НАЦІОНАЛЬНІЙ МЕДИЧНІЙ АКАДЕМІЇ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ІМЕНІ П.Л. ШУПИКА ВИПОВНЮЄТЬСЯ 95 РОКІВ!

Педіатрична спільнота України щиро вітає чудовий колектив Національної медичної академії післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика із знаменною датою — 95-річним ювілеєм! Це визначна подія не тільки для колективу співробітників, але і для десятків тисяч лікарів, які навчалися у стінах академії.

Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Л. Шупика за роки існування стала провідним і найбільшим в Україні закладом післядипломної медичної освіти, потужним науковим центром, який нараховує 226 докторів наук, 166 професорів, 496 кандидатів наук, 257 доцентів, 40 старших наукових співробітників. НМАПО імені П.Л. Шупика має у своєму складі три інститути: Інститут сімейної медицини, Інститут стоматології, Український державний інститут репродуктології; п'ять факультетів: хірургічний, терапевтичний, педіатричний, медико-профілактичний і фармацевтичний, факультет підвищення кваліфікації викладачів; 79 кафедр.

Академія стала наступницею Клінічного інституту для удосконалення лікарів, створеного в серпні 1918 р. як першого і нового для України типу вищого навчального закладу. У витоків створення Клінічного інституту для удосконалення лікарів стояла передова медична громадськість — професійна Спілка київських лікарів, провідні представники якого, вихованці медичного факультету університету Св. Володимира (М.А. Левитський, О.З. Лазарєв, Є.Л. Скловський, Г.Б. Биховський, І.І. Фрумін та ін.), незважаючи на всі настрої і труднощі того часу, вбачали в організації підвищення кваліфікації лікарів одне з невідкладних завдань свого часу. Вони стали і першими викладачами Інституту.

Наприкінці 20-х років ХХ ст. Інститут мав у своєму складі 10 кафедр, але зміг за перші десять років свого існування перетворитися на великий науково-навчальний заклад, що зміцнив знаннями понад 2500 лікарів — більше чверті усіх лікарів, які працювали в Україні.

Початок 30-х років ознаменувався завершенням докорінної реорганізації вищої медичної школи України. Зростання потреб практичної охорони здоров'я, особливо сільської місцевості, і початок спеціалізації потребували подальшого розширення системи удосконалення знань для лікарів, як з питань фундаментальних дисциплін, так і вузьких спеціальностей. Довоєнний період характеризувався також суттєвим внеском вчених Інституту до скарбниці вітчизняної науки — вони стали ініціаторами створення нових типів медичних установ. Так, професор Є.Л. Скловський був одним із засновників дитячих лікувально-профілактичних установ м. Києва, громадського руху «Крапля молока»; професор Г.Ф. Писемський став одним з організаторів колгоспних пологових будинків (1934), які отримали визнання в СРСР.

У роки Другої світової війни Інститут припинив свою діяльність, а його навчальна і матеріальна база були знищені під час окупації Києва. Як і інші медики України, вчені Інституту зробили свій вагомий внесок у здобутки

медицини воєнного періоду, а окремі з них проявили себе талановитими організаторами військової медицини. В історію назавжди увійшли імена головного терапевта Північно-Кавказького та І Українського фронтів, завідувача кафедри терапії професора В.Х. Василенка, головного хірурга евакопункту І Українського фронту, генерал-майора медичної служби, завідувача кафедри урології професора А.А. Чайки та багатьох інших.

Інститут відновив свою роботу на підставі Постанови Уряду України від 18 листопада 1943 р., виданої вже через два тижні після звільнення Києва. Перші кафедри (хірургії, нейрохірургії, ортопедії та травматології) почали діяти в 1944 р. на базі колишнього 408-го Окружного військового шпиталю та деяких лікувальних закладів міста, а першими слухачами стали фахівці евакошпиталів Міністерства охорони здоров'я. На перших директорів Інституту повоєнного часу (Я.А. Охріменко, 1943–1944; В.П. Комісаренко, 1944; І.І. Кальченко, 1944–1957) припали всі труднощі відбудовного періоду зі створення навчально-матеріальної бази для відновлення діяльності довоєнних та організації нових кафедр.

У повоєнні роки в Інституті були створені нові кафедри, у тому числі торако-абдомінальної хірургії (1955 р., проф. М.М. Амосов). У 1953 р. якісний і кількісний склад кафедр поповнився за рахунок приєднання Київського

З 1985 р. по 1991 р. ректор НМАПО ім. П.Л. Шупика — професор В.М. Гирін

З 2002 р. ректор НМАПО ім. П.Л. Шупика — професор Ю.В. Вороненко

інституту удосконалення провізорів. Створення нових кафедр та розширення профільності перепідготовки спеціалістів призвело до суттєвого зростання обсягу роботи Інституту: якщо у 1944 р. було підготовлено всього 486 чоловік, то за 1953 р. ця кількість перевищувала 1600. 1957–1959 рр. (директор — доц. В.Д. Братусь) були ознаменовані відкриттям кафедр медичної радіології (1957р., проф. О.О. Городецький), терапії №2 (1958 р., проф. І.П. Лернер) і педіатрії №2 (1959 р., проф. Є.Г. Городецька).

Наприкінці 50-х років Інститут очолив професор М.Н. Умовіст, який обіймав цю посаду протягом 25 років (1959–1984). У цей період відбулися важливі події у житті Інституту, які наклали відбиток на всю його подальшу діяльність. Вони пов'язані із значним зростанням кількості кафедр, що було зумовлене потребами практичної охорони здоров'я, які визначили профільність 30 кафедр, відкритих в Інституті протягом 1960–1984 рр. В цей час були утворені такі кафедри педіатричного профілю: дитячої психоневрології (1969 р., проф. П.І. Коваленко), дитячої оториноларингології (1969 р., проф. О.А. Євдощенко), дитячої стоматології (1977 р., проф. О.В. Удовицька), неонатології (1977 р., проф. С.П. Катоніна), дитячої дерматовенерології (1978 р., проф. І.В. Щуцький), педіатрії №3 (1980 р., проф. Ж.П. Гудзенко), дитячої хірургії (1981 р., проф. Д.Ю. Кривченя).

Протягом 1985–1991 рр. (з 1984 р. ректор — проф. В.М. Гирін), коли Інститут іще знаходився у підпорядкуванні Міністерства охорони здоров'я СРСР, було створено низку нових кафедр, у тому числі: медико-соціальних проблем охорони матері і дитини (1988 р., проф. З.А. Шкіряк), дитячої анестезіології та реаніматології (1989 р., проф. Г.І. Белебез'єв), медичної генетики (1989 р., проф. Т.І. Бужівська),

Новий період у діяльності Інституту розпочався в жовтні 1991 р., після його повернення до системи

МОЗ суверенної України, що зумовило якісні зміни у його статусі. У нових умовах, які збіглися з початком проведення реформи медичної освіти в Україні, Інститут зайняв пріоритетне положення у галузі післядипломної підготовки і перетворився у навчально-методичний центр МОЗ України з цієї проблеми. В умовах суверенної України були розроблені власні національні навчальні програми, розроблені і впроваджені у навчальний процес атестаційні комп'ютерні системи для інститутів аналогічного профілю в державі.

Після повернення Інституту до системи МОЗ України було створено кафедри серцево-судинної хірургії (1992 р., проф. Г.В. Книшов), дитячих інфекційних хвороб (1993 р., проф. Л.І. Чернишова).

У новому тисячолітті в НМАПО було створено низку нових кафедр та центрів, у тому числі педіатричного спрямування: дитячої неврології та медико-соціальної реабілітації (2003 р., доц. В.Ю. Мартинюк, з 2013 р. — доц. Р.О. Моїсеєнко), Міжнародний генетичний центр (2002 р., проф. Н.Г. Горovenko), дитячої кардіології та кардіохірургії (2011 р., проф. Н.М. Руденко). А з 2009 р. в академії функціонує Інститут сімейної медицини, створений шляхом реорганізації факультету «Загальна практика — сімейна медицина» (проф. Г.І. Лисенко).

З нагоди 80-річчя академії, відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України № 513 від 20 квітня 1998 року «Про увічнення пам'яті П.Л. Шупика», їй присвоєно ім'я видатного державного діяча і вченого професора Платона Лукича Шупика (1907–1986), який двічі обіймав посаду Міністра охорони здоров'я України (1952–1954 рр., 1956–1969 рр.), зробив вагомий внесок у розвиток навчальної, наукової та матеріальної бази академії, протягом 14 років (1965–1979) завідував кафедрою соціальної медицини та організації охорони здоров'я.

Свій 95-річний ювілей академія відзначає в статусі Національної, згідно з Указом Президента України від 27 березня 2006 року № 236/2006 р. «Про надання Київській медичній академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика статусу Національної».

Сьогодні одним з пріоритетних завдань у роботі НМАПО імені П.Л. Шупика є підвищення фахового рівня лікарів, які обслуговують дитяче населення України. Це традиційно навчання педіатрів, неонатологів, дитячих інфекціоністів, а останні 12 років — удосконалення педіатричних знань лікарів за фахом «Загальна практика — сімейна медицина». Навчання педіатрів, сімейних лікарів та інших спеціалістів, що працюють з дітьми, здійснюється на понад 15 кафедрах Академії.

Провідні фахівці Академії беруть активну участь у створенні та втіленні в життя великої кількості нормативних актів, які дозволяють вивести українську медицину на якісно новий, сучасний рівень. Так, за активної участі ректора, академіка НАМН України, проф. Ю.В. Вороненка, член.-кор. НАМН України, проф. Ю.П. Вдовиченка, проф. Н.Г. Гойди, проф. В.В. Бережного, проф. Є.Є. Шунько, проф. Л.І. Чернишової, проф. Р.О. Моїсеєнко та інших фахівців були створені важливі регламентуючі документи державного рівня: Європейська стратегія «Здоров'я і розвиток дітей і підлітків» (українській сегмент); Національна програма «Діти України»; Державна програма «Репродуктивне здоров'я нації» на період до 2015 року; Міжгалузєва комплексна програма «Здоров'я нації» на 2002–2011 роки; Національний проект «Нове життя — нова якість охорони здоров'я материнства та дитинства»; «Здоров'я-21 основи політики досягнення здоров'я для всіх в Європейському регіоні ВООЗ»,

Загальнодержавна програми «Здоров'я-2020: український вимір» тощо.

Колективами кафедр педіатрії, неонатології, акушерства та гінекології, управління охороною здоров'я та іншими зроблено вагомий внесок у зниження показників материнської, перинатальної та малюкової захворюваності, інвалідності та смертності в Україні шляхом структурної реорганізації системи надання медичної допомоги жінкам під час вагітності та пологів, а також їх новонародженим дітям, підвищення рівня доступності та якості родопомочі.

Чимало було зроблено кафедрою дитячих інфекційних захворювань та імунології, кафедрами педіатрії та іншими підрозділами Академії у розробці та запровадженні Загальнодержавної програми імунопрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб на 2009–2015 роки, якою передбачено введення сучасного календаря профілактичних щеплень та забезпечення охоплення щепленнями дітей на рівні не менш ніж 95 відсотків.

Значна робота була проведена і надалі проводиться більшістю кафедр Академії, Інститутом сімейної медицини з виконання положень Закону України від 07.06.2011 р. № 3612-VI «Про порядок проведення реформування системи охорони здоров'я у Вінницькій, Дніпропетровській, Донецькій областях та м. Києві», в якому закладені правові підвалини реформування структури закладів, у тому числі педіатричного та акушерсько-гінекологічного профілю.

НМАПО імені П.Л. Шупика є засновником 25 професійних періодичних медичних видань, більшість з яких висвітлюють на своїх сторінках актуальні проблеми

педіатрії. Це, зокрема, відомі фахові видання: «Медична освіта» (головний редактор — акад. НАМН України, проф. Ю.В. Вороненко), «Український медичний часопис» (головний редактор — проф. І.С. Зозуля), «Современная педиатрия» (головний редактор — проф. В.В. Бережной) «Сімейна медицина», «Мистецтво лікування» (головний редактор — проф. Н.Г. Гойда), «Здоров'я жінки» (головний редактор — чл.-кор. НАМН України, проф. Ю.П. Вдовиченко, д.мед.н. Р.О. Моїсеєнко), «Хірургія дитячого віку» (головний редактор — чл.-кор. НАМН України, проф. Ю.П. Вдовиченко), «Ліки України» (головні редактори — акад. НАМН України, проф. Ю.В. Вороненко, проф. Н.Г. Гойда), «Соціальна педіатрія та реабілітологія» (головні редактори — проф. В.І. Козьявкін, проф. Х. Фон Фосс, к.мед.н. В.Ю. Мартинюк), «Дитяча оториноларингологія» (головний редактор — проф. А.Л. Косаковський), «Екстренна медицина» (головний редактор — проф. І.С. Зозуля).

95-річний ювілей Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика — це не тільки своєрідний підсумок визначних досягнень, але й початок нового етапу у її розвитку. Якщо вимірювати вік НМАПО за унікальними досягненнями її вчених, висококваліфікованих фахівців, то всі відчують, що цей вік набагато більший, значущий.

З нагоди славного ювілею медична спільнота України щиро вітає співробітників Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика, зичить їм міцного здоров'я та ще багато років плідної наукової і педагогічної праці в ім'я здоров'я української людності.

